

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Баранова В.Г.

“ ___ ” _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності фінанси і кредит

за темою:

«Податок на прибуток підприємств в податковій системі України»

Виконавець

студент фінансово-економічного
факультету

Олейник Марина Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Баранова Вікторія Глібівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРИБУТКОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ	5
1.1. Еволюція становлення податку на прибуток.....	5
1.2. Економічна суть податку на прибуток підприємств та його роль у системі оподаткуванн.....	12
РОЗДІЛ 2 СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	17
2.1. Механізм розрахунку і особливості нарахування податку на прибуток підприємств	17
2.2. Фіскальна ефективність податку на прибуток у формуванні доходів бюджету	31
2.3. Роль податку на прибуток в регулюванні діяльності підприємств.....	42
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ.....	50
3.1. Світовий досвід оподаткування прибутку підприємств та можливість його застосування в Україні.....	50
3.2. Основні напрями вдосконалення системи оподаткування прибутку.....	54
ВИСНОВКИ.....	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.	63

ВСТУП

Одним з найважливіших факторів економічного зростання країни є активна діяльність підприємств, які прагнуть максимізувати свій прибуток, що можливо лише за умови існування оптимальної системи оподаткування прибутку. Удосконалення системи оподаткування підприємств України суттєво вплине на поповнення державного бюджету, подальший розвиток підприємництва та інвестиційно-інноваційну діяльність підприємств. В сучасних умовах важливо розробити оптимальний рівень оподаткування і розподілу податкового навантаження на підприємства.

Податок на прибуток виступає одним з основних податкових інструментів в регулюванні діяльності підприємств та є одним з головних бюджетоформуєчих податків. Ю.Б. Іванов підкреслює: «Традиційно вважається, що найбільший потенціал податкового регулювання містить у собі податок на прибуток підприємств, що є різновидом одного з основних системоутворюючих податків у сучасних системах оподаткування – корпоративного прибуткового податку» [23, С. 118]. Отже, тема оподаткування прибутку на даний час є актуальною.

Метою дипломної роботи є на основі дослідження ролі податку на прибуток підприємств у податковій системі України визначити напрями вдосконалення системи оподаткування прибутку.

Виходячи із встановленої мети необхідно виконати наступні завдання:

- проаналізувати теоретичні основи прибуткового оподаткування підприємств;
- еволюцію становлення податку на прибуток та визначити його економічну роль;
- оцінити фіскальну ефективність податку на прибуток у формуванні доходів бюджету;
- дослідити роль податку на прибуток у регулюванні діяльності підприємств;
- провести аналіз зарубіжного досвіду справляння податку на прибуток

- надати рекомендації щодо вдосконалення системи оподаткування прибутку з урахуванням зарубіжного досвіду.

Об'єкт дослідження – система оподаткування податком на прибуток.

Предмет дослідження - комплекс теоретичних та методичних розробок щодо функціонування податку на прибуток підприємств України.

Методи дослідження : загальнонаукові методи, методи аналізу і синтезу для дослідження еволюції становлення, ролі та сутності податку на прибуток підприємств. Кількісного аналізу економічних показників — для виявлення закономірностей господарських процесів, характеристики структури і динаміки надходжень податку на прибуток до державного бюджету.

Інформаційну базу дослідження складають спеціальні наукові публікації, монографічні видання, періодичні видання, статичні матеріали, дані інтернет.

ВИСНОВОК

Податок на прибуток підприємств є прямим податком, який сплачується підприємствами з прибутку, одержаного від реалізації продукції. Податок на прибуток пройшов довгий шлях еволюційного розвитку та став один з основних податків у Податковій системі України. Наразі об'єктом оподаткування податку на прибуток є головним чином прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень Податкового кодексу України.

Зі змінами до Податкового кодексу України, механізм і особливості нарахування податку на прибуток були значно спрощені, що скоротило різниці між бухгалтерським та податковим обліком, спростило адміністрування податку на прибуток підприємств, а також внесло більшу зрозумілість для платників податку. Україною було обрано шлях поступового зменшення ставки податку на прибуток. На жаль, це не супроводжується реформами у економічній системі, у тому числі у загальній фіскальній системі, проте щодо ставки податку на прибуток, то спостерігається позитивна тенденція до зменшення.

В Україні податок на прибуток зосереджений на виконанні фіскальної функції, але сучасні економічні тенденції приділяють увагу стимулюючій функції. Для стимулювання підприємницької діяльності та забезпечення її розвитку необхідно створити оптимальну податкову систему, яка б надмірно не обтяжувала підприємців та забезпечувала стабільний дохід до державного бюджету. Але нестабільність умов господарювання, прагнення до поповнення бюджету, недотримання принципів економічної обґрунтованості податкових реформ та соціальної справедливості оподаткування призвели до надмірного податкового навантаження на виробників.

Використання ефективних податкових важелів на сучасному етапі розвитку є важливим для української економіки, увагу слід приділити податковому інвестиційному кредитуванню, оскільки пріоритетними напрямками цього виду кредиту є розширення виробничих потужностей у пріоритетних для інвестування у відповідних галузях економіки, регіонах, науково-технічне оновлення виробництва з підвищенням його техніко-економічних показників і забезпеченням конкурентоспроможності на світовому ринку.

Аналізуючи світовий досвід оподаткування прибутку Україні варто було б звернути увагу не лише на номінальне зменшення податкового навантаження, спрощення системи адміністрування та покращення рівня податкової культури платників, зниження рівня ухилення від сплати податків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамова О.С. Напрямки удосконалення податкового регулювання промислових підприємств / Електронний науковий журнал. Випуск № 3 (8), 2016 – 8 с.
2. Алексеенко М.М. Взгляд на развитие учения о налоге у экономистов А.Смита, Ж–Б.Сея, Сисмонди и Д.С.Миля. – Харьков, 1870. – С. 135.
3. Бюджетна підтримка та податкове стимулювання національної економіки України : монографія / за заг. ред. Л. Л. Тарангул. – К. : Фенікс, 2012. – 532 с.
4. Бюджетний моніторинг. Аналіз виконання бюджету за 2015 рік / Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень за підтримки USAID. Електронний доступ:
«http://www.ibser.org.ua/UserFiles/File/Monitoring%20Quarter%202015/KV_IV_2015_Monitoring_ukr.pdf».
5. Василик О. Д. Податкова система України : навч. посіб. / О. Д. Василик. – Київ : Поліграфкнига, 2004. – 478 с.
6. Геєць В.М. Формування дохідної частини бюджету: підсумки, проблеми, перспективи // Економіка і прогнозування. – 2004. - №1. – С. 9-30.
7. Гороховська Ю.І. Чигрин В.В. Податок на прибуток підприємств як інструмент наповнення бюджету / Глобальні та національні проблеми економіки. Випуск 5, 2015 – 4 с.
8. Данілов О.Д., Жеребних А.М. Оподаткування прибутку підприємств та відрахування до цільових фондів: Навчальний посібник.–Ірпінь.,Академія ДПС України, 2002. – С. 8.
9. Динаміка валового внутрішнього продукту України. Електронний доступ: «<http://index.minfin.com.ua/index/gdp/>».
10. Економіка підприємства : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. (за ред. А. А. Фастовець). – К. : НМЦ «Укоопосвіта», 2000. – 572 с.

11. Економіка підприємства: Підручник/ За ред. акад. С.Ф. Покропивного. – 2-е вид., перероб. та доп. – К.:КНЕУ, 2001. – С. 436.
12. Іванишина О. С. Підвищення фіскальної ефективності прямого оподаткування в контексті побудови постіндустріальної економіки // Економічний вісник університету : збірник наукових праць учених та аспірантів. – Переяслав- Хмельницький : ДВНЗ „Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди”, 2010. – Том 2.
13. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності України 2013 році. Експрес-випуск [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
14. Макаренко Д. Впровадження міжнародної практики оподаткування податком на прибуток. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://naub.oa.edu.ua/2012/vprovadzhennya-mizhnarodnoji-praktykuopodatkovannya-podatkom-na-prybutok>.
15. Маліков В. В. Розробка стратегії податкового планування на підприємстві / В. В. Маліков, О. С. Абрамова // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. – №2(3). – 2012. – С. 13-17.
16. Мелень О.В. Актуальні питання оподаткування прибутку / О.В. Мелень, С.В. Лукаш // Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія «Технічний прогрес та ефективність виробництва». – 2013. – № 67. – С. 107-111.
17. Матвєєва О. Ю. Шляхи розширення фінансової бази місцевого самоврядування в умовах децентралізації управління / О. Ю. Матвєєва // Зб. наук. пр. «Державне управління та місцеве самоврядування». – Вип. 2(5) – 2010. – С. 1–6.
18. Податкова система : навч. посіб. / [В. Г. Баранова та ін.] ; за ред. В. Г. Баранової. – Одеса : ВМВ, 2014. – 344 с.
19. Податковий кодекс України. Електронний доступ: «<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>».

20. Поляков Б. Розвиток податкової системи України// Підприємництво, господарство і право. - 2003. - № 12. - С. 135-136
21. Проблеми розвитку податкової політики і оподаткування : монографія / за заг. ред. проф. Ю. Б. Іванова. – Харків : ВД „ІНЖЕК”, 2007. – 448 с
22. Пушкарьова В.М. Історія фінансової думки і політики податків : Учеб . допомога. - М .: Фінанси і статистика . , 2003. - С. 205 .
23. Регулятивний потенціал податкової системи України: монографія / [Ю.Б. Іванов, О.М. Тищенко, К.В. Давискіба та ін.]; за заг. ред. проф. Ю.Б. Іванова. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2009. – 336с.
24. Рикардо Д. Начала политической экономии и налогового обложения. Избранное / Д. Рикардо. – М. : Эксмо, 2007. – 960 с.
25. Світ податків [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://vgolos.com.ua/articles/svit_podatkiv_101789.html?print
26. Сей Ж.-Б. Трактат политической экономии. Экономические софизмы. Экономические гармонии / Ж.-Б. Сей, Ф. Бастина. – М. : Дело, 2000. – 232 с.
27. Самуэльсон П. Э. Макроэкономика : пер. с англ. / П. Э. Самуэльсон, В. Д. Норд- хаус. –М. 1: Вильямс. – 2009. – 592 с.
28. Серебрянський Д.М., Накай А.І. Ретроспективний аналіз становлення та розвитку прибуткового оподаткування юридичних осіб // Науковий вісник Національної Академії ДПС України, 2005. – № 4 (31). – С. 98
29. Соколовська А.М. Проблеми моніторингу ефективності надання податкових пільг в Україні // Фінанси України. – 2011. – № 3. – С 42–53.
30. Чеботарьова Д. С. Оцінка податкового навантаження та його вплив на господарську діяльність підприємства [Елек- тронний ресурс] / Д. С. Чеботарьова, О. М. Кушніренко // Матер. конф.»Формування ефективної моделі розвитку підприємств». – Житомир: ЖДТУ, 2013. – Режим доступу:
<http://eztuir.ztu.edu.ua/6887/1/323.pdf>
31. Фінансові результати підприємств до оподаткування. Державна служба статистики України. Електронний доступ: «<http://www.ukrstat.gov.ua/>».
32. The International Handbook of Corporation and Personal Taxes: LexisNexisuk, 2003. – 1007 p.